

FIȘA DISCIPLINEI ISTORIA IDEILOR FEDERALISTE ÎN EUROPA

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
Facultatea	Istorie și Geografie
Departamentul	Științe Umane și Social Politice
Domeniul de studii	RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE
Ciclul de studii	Master
Programul de studii/calificarea	MANAGEMENTUL RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE ȘI COOPERĂRII TRANSFRONTALIERE

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	ISTORIA IDEILOR FEDERALISTE ÎN EUROPA				
Titularul activităților de curs	Gafița Vlad				
Titularul activităților de seminar	Gafița Vlad				
Anul de studiu	I	Semestrul	II	Tipul de evaluare	E
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare				DAP
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DA

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I.a) Număr de ore, pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I.b) Totalul de ore (pe semestru) din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II. Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	50
II.b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	50
II.b) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	19
II.d) Tutoriat	
III. Examinări	3
IV. Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	119
Total ore pe semestru (I.b+II+III+IV)	150
Numărul de credite	6

1. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

2. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	•	
Desfășurare aplicații	Seminar	•
	Laborator	•
	Proiect	•

3. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>1. Cognitive</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpretare a proceselor politice și fenomenologieice au determinat apariția și perpetuarea unor modele federale în unele state europene în epocile modernă și contemporană. - identificarea cadrului european al unificării Germaniei în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. - recunoașterea și însușirea opțiunilor, teoriilor și curentelor din istoria ideilor federaliste europene - abordarea interdisciplinară și pluridisciplinară a problematicii studiate, în consens cu teoriile istorice, politice acceptate de către comunitatea științifică și academică (de exemplu: rolul clivajului centru-
-------------------------	---

	<p>periferie în dezvoltarea statelor federale).</p> <ul style="list-style-type: none"> - selectarea conceptelor fundamentale pentru analiza evoluțiilor politico-instituționale în federații sau confederații europene (foedus, autonomie, independență, comunalism, descentralizare, guvern central/guvern federal, etc). - recunoașterea metodelor fundamentale pentru explicarea și interpretarea antinomii lor centralizare/descentralizare, stat național centralist/stat federativ, naționalism/globalizare, federalism/centralism național ș.a. - analiză comparativă a unor cazuri concrete de modele federale europene și extra-europene (englez/nord-american). <p>2. Tehnice / profesionale</p> <ul style="list-style-type: none"> - recunoașterea și însușirea opțiunilor, teoriilor și curentelor din istoria ideilor federaliste europene - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierarhice (aplicarea unor metode specifice istoriei, relațiilor internaționale). - abordarea interdisciplinară și pluridisciplinară a problematice studiate (istorie modernă universală, istoria ideilor, istoria naționalismelor, teorii specifice domeniului relațiilor internaționale). - însușirea bibliografiei de specialitate esențiale - dezvoltarea gândirii analitice și critice, pentru a putea urmări cursurile evolutive ale modelelor politice și statale europene (național-centralist, federalist-autonomist etc)
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • cultivarea atașamentului pentru valorile democratice și civice europene; • respectul pentru „unitatea în diversitate” a Europei • - dezvoltarea capacității de comunicare, de colaborare și deschidere interculturală. • Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receperea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea la nivel avansat a unei limbi de circulație internațională și la nivel mediu și avansat a două limbi străine. • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierarhice. • Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieții muncii.

4. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • însușirea de către studenți a unor noțiuni uzuale din domeniul istoriei ideilor, în special a istoriei ideilor federaliste (din punct de vedere economic și politic)
	<ul style="list-style-type: none"> • însușirea de către studenți a abordării interdisciplinare a faptelor și fenomenelor ce fac obiectul de studiu al disciplinei • familiarizarea studenților cu bibliografia de specialitate și cu emendarea critică a acesteia; • dezvoltarea la studenți a unui limbaj de specialitate și a posibilității plasării în timp și în spațiu a principalelor ideii federaliste • cultivarea atașamentului pentru valorile democratice și civice ale UE; • dezvoltarea capacității de comunicare, de colaborare și deschidere interculturală • dezvoltarea gândirii simultane analitice și critice

5. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • Curs introductiv. Originea și specificul ideilor federaliste în Europa. 	2	prelegerea, explicația, conversația euristică, demonstrația	
<ul style="list-style-type: none"> • Ideile federaliste în <i>Respublica Christiana</i> (secolele IX-XV). Federalismul medieval în plan politic: Imperiul carolingian, Sfântul Imperiu Roman de Națiune 	2	prelegerea, explicația, conversația euristică, demonstrația	

Germană, Regatul Angliei, Regatul Spaniei, Regatul Ungariei.			
• Geneza și evoluția ideilor federaliste în Europa modernă (secolele XVI-XVIII). Studiu de caz: Uniunea Polono-lituaniană și Cnezatul de Moscova.	2	prelegerea, explicația, conversația euristică, demonstrația	
• Idei federaliste în Europa secolului XIX-XX. Studiu de caz: Imperiul Britanic	2	prelegerea, explicația, conversația euristică, demonstrația	
• Idei federaliste marxist-leniniste: Rusia sovietică și Pactul de la Varșovia.	2	prelegerea, explicația, conversația euristică, demonstrația	
• Geneza și evoluția ideilor federaliste în cadrul Uniunii Europene.	2	prelegerea, explicația, conversația euristică, demonstrația	
• Federalismul politico-militar în Europa secolului XX: evoluția și perspectivele NATO.	2	prelegerea, explicația, conversația euristică, demonstrația	
Bibliografie			
<ul style="list-style-type: none"> • Anghel , Florin, <i>O componentă a sistemului federalist polon: alianța strategică dintre Varșovia și București</i>, în „Concepte și metodologii în studiul relațiilor internaționale”, Iași, Antheros, 1998. • Blanning, T.C.W. (Editor), <i>The Oxford illustrated History of Modern Europe</i>, Oxford-New York, Oxford University Press, 1996. • Boldur, Alexandru V., <i>Imperialismul sovietic și România</i>, București, Editura Militară, 2000. • Brezeanu, Stelian, <i>Imperiu universal și monarhie națională în Europa creștină – studii de gândire politică medievală</i>, București, Editura Meronia, 2005. • Campus, Eliza, <i>Mica Înțelegere</i>, București, Editura Științifică, București, 1968. • Campus, Eliza, <i>State mici și mijlocii din Centrul și Sud-Estul Europei în relațiile internaționale</i>, București, Editura Politică, 1988. • Fukuyama, Francis (2004), <i>Construcția statelor. Ordinea mondială în secolul XXI</i>, Oradea, Editura Antet <p>Kincaid, John; Brown, Douglas M.; Watts, Ronald L.; Majeed, Aktar (editori), <i>A Global Dialogue on Federalism, volumul II, Distribution of Powers and Responsibilities in Federal Countries</i>, Montreal – Kingston – Londra – Ithaca, McGill - Queen's University Press, 2006.</p> <ul style="list-style-type: none"> • - Kincaid, John; Le Roy, Katy; Saunders, Cheryl (editori), <i>A Global Dialogue on Federalism, volumul III, Legislative, Executive and Judicial Governance in Federal Countries</i>, Montreal – Kingston – Londra – Ithaca, McGill - Queen's University Press, 2006. • - Máiz, Ramón, <i>The Inner Frontier. The Place of Nation in the Political Theory of Democracy and Federalism</i>, traducere în engleză de Jed Rosenstein și Arjun Tremblay, Bruxelles – Berna – Frankfurt pe Main – New York – Oxford – Viena, Editura P.I.E. Peter Lang, 2012. • - Mangiameli, Stelio (editor), <i>Italian Regionalism: Between Unitary Traditions and Federal Processes. Investigating Italy's Form of State</i>, Heidelberg – New York – Dordrecht – Londra, Springer International Publishing, Switzerland, 2014. • - Popelier, Patricia; Sahadžić, Maja (editori), <i>Constitutional Asymmetry in Multinational Federalism. Managing Multinationalism in Multi-tiered Systems</i>, Nature Switzerland AG, Cham, Editura Palgrave Macmillan, 2019. • - Schiavon, Jorge A., <i>Comparative Paradiplomacy</i>, Londra – New York, Editura Routledge Taylor & Francis Group, 2019. • - Michelmann, Hans (editor), <i>A Global Dialogue on Federalism, volumul V, Foreign Relations in Federal Countries</i>, Montreal – Kingston – Londra – Ithaca, McGill - Queen's University Press, 2009. • - Halberstam, Daniel; Reimann, Mathias (editori), <i>Federalism and Legal Unification. A Comparative Empirical Investigation of Twenty Systems</i>, Dordrecht – Heidelberg – New York – Londra, Editura Springer, 2014. • - Paquette, Jonathan, <i>Cultural Policy and Federalism</i>, Cham (Switzerland), Springer Nature AG, Editura Palgrave Macmillan, 2019. • • - Fossati, Amedeo; Panella, Giorgio (editori), <i>Fiscal Federalism in European Union</i>, Londra – New York, Editura Routledge Taylor & Francis, 2005. • - Erk, Jan; Swenden, Wilfried (editori), <i>New Directions in Federalism Studies</i>, Londra – New York, Editura Routledge Taylor & Francis, 2010. • - Keil, Soeren, <i>Multinational Federalism in Bosnia and Herzegovina</i>, Surrey (UK) – Burlington (USA), Ashgate Publishing Limited, 2013. 			

- - Seymour, Michel; Gagnon, Alain – G. (editori), *Multinational Federalism. Problems and Prospects*, Houndmills, Basingstoke, Hampshire (UK) – New York (USA), Editura Palgrave Macmillan, 2012.
- - Lopéz – Basaguren, Alberto; Escajedo San-Epifanio, Leire (editori), *Claims for Secession and Federalism. A Comparative Study with a Special Focus on Spain*, Cham (Switzerland), Editura Springer, 2019.
- - Menon, Anand; Schain, Martin (editori), *Comparative Federalism: The European Union and the United States in Comparative Perspective*, Oxford, Oxford University Press, 2006.
- - Benz, Arthur; Broschec, Jörg (editori), *Federal Dynamics. Continuity, Change, and Varieties of Federalism*, Oxford, Oxford University Press, 2013.
- - Gunlicks, Arthur B., *The Länder and German Federalism*, Manchester (UK) – New York (USA), Manchester University Press, 2003.
- - Ross, Cameron, *Federalism and democratisation in Russia*, Manchester (UK) – New York (USA), Manchester University Press, 2002.
- - Lopéz – Basaguren, Alberto; Escajedo San-Epifanio, Leire (editori), *The Ways of Federalism in Western Countries and the Horizons of Territorial Autonomy in Spain*, volumul 2, Heidelberg – New York – Dordrecht – Londra, Editura Springer, 2013.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
• Ideea federală în Imperiul Austro-Ungar. Studiu de caz: <i>Statele Unite ale Austriei Mari</i> (Aurel C. Popovici).	2	conversația euristică, comparația, analiza, sinteza, resurse web, videoproiector	
• Sistemul federal elvețian. Concepție și realizare.	2	conversația euristică, comparația, analiza, sinteza, resurse web, videoproiector	
• Sistemul federal belgian. Geneză și evoluție.	2	conversația euristică, comparația, analiza, sinteza, resurse web, videoproiector	
• De la Imperiu la Republică: Ideea și sistemul federal german.	2	conversația euristică, comparația, analiza, sinteza, resurse web, videoproiector	
• De la Imperiu la Monarhie: sistemul federal spaniol.	2	conversația euristică, comparația, analiza, sinteza, resurse web, videoproiector	
• Federația Rusă între intenție și realitate.	2	conversația euristică, comparația, analiza, sinteza, resurse web, videoproiector	
• Organizarea federală a S.U.A.	2	conversația euristică, comparația, analiza, sinteza, resurse web, videoproiector	

Bibliografie

- Georgescu, Vlad, *Ideile politice și iluminismul în Principatele Române 1750-1831*, București, Editura Academiei, 1972.
- Hoijier, Olof, *Le Pacte de la Société des Nations. Commentaire théorique et pratique*; Paris, Editions Spes, 1926.
- Lebrun, F, Carpentier, J., *Istoria Europei*, București, Editura Humanitas, 2006.
- Lipatti, Valentin, *Actul de la Helsinki și Europa de azi*, București, Editura Fundației România de Măine, București, 1995.
- Milza, Pierre, Berstein, Serge, *Istoria secolului XX*, vol. I-III, București, Editura All, 2001.
- Morin, Edgar, *Gândind Europa*, București, Editura Trei, 2002.
- Neumann, Victor, *Tentația lui Homo Europaeus. Geneza ideilor moderne în Europa Centrală și de Sud-Est*, Iași, Editura Polrom, 2006.
- Ohmae, Kenichi, *The Borderless World. Power and Strategy in the interlinked Economy*, New York, Harper Perennial, 1991.
- Philippart, Eric, *Nations et Frontières dans la nouvelle Europe*, Bruxelles, 1993.
- Popovici, Aurel C., *Statele Unite ale Europei*, Roma, Fondation Européenne Dragan, 1979.

6. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

•

7. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii despre federalismul european. cunoașterea problemelor de bază din domeniu; abilități, cunoștințe certe și profund argumentate; exemple analizate, comentate; mod personal de abordare și interpretare; parcurgerea bibliografiei;	evaluare frontală	50%
Seminar	Definirea corectă a principalilor termeni, teorii, concepte; cunoașterea și parcurgerea bibliografiei minimale; analiza a minimum două documente sau texte istorice; realizarea proiectului	Proiect	50%
Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii despre federalismul european; cunoașterea problemelor de bază din domeniu;			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar
21.09.2020	Lector univ. dr. Gafița Vlad	Lector univ. dr. Gafița Vlad

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
25.09.2020	Lector univ. dr. Marcela ȘLUSARCIUC

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
25.09.2020	Conf. univ. dr. Florin PINTESCU